

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délen.
Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ért. s minden hirdetés után 80 kr. bérletdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.
A nyilatkozati cikkek sora után 15 kr. előlegos beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Válaszul a „Sürgöny“ F. jegyű írójának.

IV.

(D) A politikai felosztás védelme után át-
tér F. ur az igazságszolgáltatás ügyében elő-
terjesztvények körüli észrevételekre.

Ugy látszik, hogy a tisztelt cikkíró e
részben nem lapunk elméletét, hanem gr. B.
ezikéből egy rhapszodistikus tételt ragadt ki,
a mely pedig nem általános elméletet állított
fel, csak a jelen viszonyokra vonatkozott, mi-
dön az országnak nincs felelős kormánya.

Mi már a főtörvényszék alkotásakor sok
tüzetességgel szólánk az igazságszolgáltatás
ügyéhez; elismertük a bírának a közönség-
től függetlensége szükségességét, de éppen
ugy kimutattuk azon garantiák szükségessé-
gét, melyek által a perlekedőfelek a bureau-
cratia átgázolhatatlan zátonyára ne jussanak;
felmutattuk az erős ellenörködés szükségét, s
e részben így okoskodtunk.

A régibb alkotmányos elvek a választási
jogban keresvén a közigazgatás s igazság-
szolgáltatás garantiáit, erős municipiumokat
létesítettek, s az egész kormányzást a nép
választási jogából eredményeztették; ezáltal
korlátozván egyszersmind a monarchiai hatal-
mat, hogy az absolutismusra át ne menjen.

Erdély, valamint az összes magyar király-
ságban ezen eszme rendszeresen át volt vive.
Országgyűléseink választák a korlátnokságot
és guberniumot; az országgyűlésnek joga volt
feleletre vonni azon tanácsosokat, kik az
uralkodót a törvénnyel ellenkező tettekre ta-
nácsolák, ezen kérdőre vonásnak legutóbbi
nyilvános példáját látjuk az 1790-iki ország-
gyűlésen Vessélyi Miklós azon föllépésében,
melyet e cikksorozatunk elején említettük, s
mely az országgyűlésnek e vád rendszeres
tárgyalására adott alkalmat.

A mi törvényhozó gyűlésünk egyszersmind
ítélőszéke volt a honúrulás s fölségértés ese-
telnek, hová a törvénytelen tanácsadók hitte
is tartozott. Ez intézmény létezett egész Eu-
ropában, ezen ítélőbírói joggal ítélte halálra
az angol képviselőház II-dik Károly legked-
vencebb miniszterét Straffordot, és végeztette
ki pallos által.

Mi éppen nem vagyunk barátjai ezen köz-
véleményi ítélőhatalomnak, mely bőv alkal-
mul szolgál a pártszenvédeknek, s a mely
miatt szegény hazánkban a nemzeti fejedel-
mek alatt több nemes szív és fő vértzett el.

Mi általában a felelős ministerium eszmé-
jét becsuljuk.

De az alkotmányos jogok theoriaról szól-
va kiemeltük, hogy a felelősségnek csak két
nemét ismerjük: a régit, mely a választásból
foly ki, s a választás által ellenőriztettet.

És a modern, mely a tárcához kötött
ministeri felelősségben nyerte kifejezését.

A bírói hatalom csak úgy lehet független,
ha érette egy ministerium felelős; de ha bün-
tetteiről, kicsapongásairól sem a ministerium
nem felel, sem az időszakonként ujtott vá-
lasztások által nem lehet korlátozni a bíró ki-
csapongásait, engedjen meg F. ur, de a leg-
veszedelmesebb bureaukratikusabb rendszer ez,
melyet Bach korából elég keservesen tanul-
tunk ismerni, midőn a legigazságtalanabb bi-
rói kicsapongások ellen emelt panaszok a
charteták tömkelegébe oda veszttek, s midőn
egy-egy kis járásbíró tökéletes basaságot
gyakorolt felettünk.

Alkotmányos igazságszolgáltatás nem le-
het más, mint vagy ha bíróit a nép vá-
lasztja, vagy ha egy felelős ministerium ne-
vezi ki, a ki helyt lakik az ország kebelé-
ben, a kihez a sértett fél rögtön folyamod-

hatik, s ha orvoslást nem talál, az ország
képviselőéhez viheti fel ügyét, mely a mi-
nistert kérdőre vonhatja.

Mi a ministeri rendszer mellett buzgunk,
és ezért örömet készek voltunk feláldozni
1848-ban a választási jogot; mert a régi kan-
celláriai rendszerben, a mint többször el-
mondottuk, az volt a baj, hogy az országot
egy törvénytápadó korlátnoktól csak a halál-
ítélet menthető meg, már pedig a kormány
sokszor tehet próbát törvénysértést, a mi nem
akkora elykedés, hogy halált érdemeljen, a
mit a perczek opportunitásáért a közvélemény
is megengedhet, s a mit egy felelős minister
azzal dönt el, hogy tárcakérdést csinál be-
lőle. A nép közvélemény így eleget tehet
magának a nélkül, hogy az irtozatos kivég-
zés gondolatához folyamodnék, a mely az
emberi intézmények legszomorubb találmánya.

Ez volt tehát lapunk véleménye a bírósá-
gokra nézve, hogy ha azok sem a választás,
sem a ministeri felelősség által nem ellenőriz-
tetnek, nem bírnak az alkotmányosság színe-
zetével, az az, a mint gr. B. kifejezte, ez
nem alkotmányos igazságszolgáltatás, hanem
bureaucratia.

Nem mondhatja senki, hogy elméletünk
nem tisztá, és így ne volna igaz. Mert F. ur
mondja ugyan, hogy Erdélyben ministeri fe-
lelősség van, de nem hiszszük, hogy maga
is hinné azt. És ajánljuk F. urnak, hogy ha
ezen ministeri felelősség kihatásáról s ellen-
örködési képességéről fogalommal akar bírni,
tekintsen szét egy kissé hazánkban, kivált a
vármegyékben. Mi igen sok szép példával szol-
gálhatnánk.

A tisztelt F. ur annyira benne van a Bach-
rendszerben, hogy annak légtörén túl még
eszmélni sem tud.

Elfelelt-e F. ur, hogy ő Felsége az octo-
beri diplomában a magyar királyságnak s min-
den tartományainak előbbi alkotmányos állá-
sát visszaállíttatni igért. Vagy igaz, hisz F.
ur, nem tartja Erdélyt ily tartományának, azt
mondja, hogy mi degradáltuk azzá. F. ur, a
mint látszik, Austria közvetlen tartományának
lenni érzi.

Igen, mert F. ur tökéletesen méltányolja
a mostani új szervezeti projectumokat, a me-
lyek egyenesen az osztrák polgári codex és
processuale keretjéül szolgálnak.

Mi azt hittük, hogy régi alkotmányunk
visszaállíttatván, a codificatio joga a törvény-
hozást illeti, és még annak kell a jus privatu-
mumot régi hiányaiból átalakítani, s az ily
codificatioiban elfogadott eszmékhez képest ala-
kítani, szervezni bíróságait.

A magyar processuale nem ismeri a járás-
bíroságot, a magyar jus privatumban a fe-
lebbezések mellett a királyhozi recursus joga
is létezik.

Még nem hallottunk, hogy a mostani sze-
beni gyűlés is kimondotta volna, hogy Er-
délynek jus privatum az osztrák polgári co-
dex s ennek processualeja reánk nézve írott
törvény; ő Felsége csak annyit rendelt volt
az igazságszolgáltatás folyama érdekében, hogy
addig míg az előbbi alkotmányába visszahe-
lyezett ország ő Felségével egyetértve tovább
intézkedik, folyjanak itt a perek a mult évti-
zed rendszere szerint.

Oly világos volt ő Felsége ígéretének
ilyetén értelme, hogy Magyarországon az or-
szágbírói értekezlet által már előre is vissza-
állíttatá a nemzet régi jus privatumát, s pör-
folyam rendszerét; míg mi most arra ébre-
dünk, hogy az osztrák igazságszolgáltatáshoz
minden habozás nélkül alakítják a törvény-
székeket a nélkül, hogy kimondanák, hogy
mi Austria közvetlen tartományai vagyunk, s

így reánk nézve minden osztrák törvény és
processuale végérvényes.

Mi nem kisebbitjük az osztrák igazság-
szolgáltatást, ámbár kivált a büntető törvénye-
ket utóbbi időkben az osztrák sajtó is eléggé
megtámadta. Láttuk, hogy az osztrák polgári
törvényekből az országbírói értekezlet is sokat
adoptált, s a magyarországi perfolym többet
hasonlít az osztrákhoz mint a miénk; nem is
mondjuk, hogy midőn codificatioira az egye-
dül illetékes helyre Pestre lennének meghíva,
igen sok eszmét örömet el nem fogadnánk
azon velős munkálatból, melyen az osztrák
igazságszolgáltatás alapszik; de ha járás-
bíroságot, kerületi és semmisítő törvényszé-
ket akar visszaállítani a szebeni gyűlés, leg-
előbb ki kell mondania, hogy az osztrák
törvényeket és processualet az ország törvé-
nyét elfogadja. Így azután értjük hogyan le-
het legelőbb is törvényszékeket rendezni, mi-
előtt az ország jus privatumáról csak szó is
lett volna.

Ekkor azután igazat adunk a kormánynak,
midőn az ország főtörvényszékét, Bécsbe ki-
vált felvitetni, mely talán egy évtized alatt
az ottani semmisítő törvényszékbe olvadand.

Kimutattuk a törvényekből, hogy az or-
szág főtörvényszéke a gubernium volt, a kan-
cellária bírói hatásköre a recursusok rend-
szere által fejlődött ki. Itt most nincs szük-
ség erről tüzetesebben beszélni; csak annyit
a corollarium, miszerint azon ideiglenes ren-
delkezésből, melylyel b. Kemény az osztrák
törvénykezési rendszert az ország további in-
tézkedéseig az ország alkotmányos közegei-
hez alkalmazta, az nőtte ki magát mostanig,
hogy az ország közegeit alkalmazza ama
rendszerhez, a mely a Bach kora alatt diva-
tozott.

A ki ezt tagadja, megtagadja mindazon
törvényprojectumokat, melyekben kerületi tör-
vényszékekről, járásbíroságokról, semmisítő
törvényszékekről van szó, holott ős alkotmá-
nyunk, ős codexünk, processualénk ezen kö-
zegek közül még egyet sem ismer, még a
magyarországi szolgabírói rendszert sem is-
meri, mely a járásbíroságok elméletéről vala-
mi fogalmat adhat.

És miért rója meg F. ur gr. Bt, hogy ő
nem látva sem választási jogot, sem minis-
teri felelősséget, sem semmi nyomát hazai
törvényeinknek, csak a Bach korából ismert
kerületeket és járásokat, visszatérést lát azon
korszakhoz? (Folytatjuk.)

Szebeni dolgok.

N.-Szeben, sept. 5.

A tartományi gyűlés mai ülésében Tóth
Sámuel, mint Kolozsvárosa követe, hangos
éljenek és se treasca-k közt le tette a fogad-
almat.

Ezen jelenet után következett Verespatak
községe előjárója Jánky Ferencz beadványá-
nak felolvasása, melyben kijelentetik, hogy
a több ottani lakos által a tartományi gyűlés-
hez benyújtott sérelem, mintha e község vá-
lasztató bizottmánya nem lenne törvényszer-
leg alakitva, alaptalan.

A Brassó mellett fekvő Rosnyó (Rosenau)
községének kérvénye, miszerint képviselőt
küldhessen, a kérvényi bizottmányhoz utasít-
tatott.

A napirenden levő 9-dik kir. javaslat fe-
letti részletes vita megkezdődött, a czim fe-
lett hosszadalmas és az indítványozókra néz-
ve eredménytelen vita keletkezett, végül is
elfogadtatván a bizottmányi szerkezet.

E kérdés felett 12 beszéd tartott, me-
lyekből csak néhány nevezetesebb pontot aka-
runk itt röviden feljegyezni.

Budacker indítványozta, hogy az 1854
jun. 21-diki patensre való minden hivatkozás
mellőztessék, kijelentendő ezzel a népnek,

hogy a tartományi gyűlés ama patensnek se
határozmányai, se alkalmazásával nem ért
egyet. A nép, mely az ok és okozat közt nem
tud elég helyes megkülönböztetést tenni, lát-
ván a törvényezik czimzetében az urbéri pa-
tens illető §§-lyeire való hivatkozást, ebben
ama patens irányában a tartományi gyűlés
részéről erkölcsi elismerést látva, a mit szó-
nok szeretne kikerülni.

Fogarassi püspök nagy horderőt tulaj-
donít Budacker indítványának, mivel az al-
kalmas lenne arra, hogy az urbéri patens
jogiállását kétségesse tegye, s káros befolyást
gyakoroljon a már kiadott, s a birodalomban,
valamint a külföldön forgalomban levő urbéri
papirok árfolyamára. Sajnálja, hogy e kérdés
szóba, és pedig ily módon hozatott szóba.

Gull azon nézetét nyilatkoztatja, hogy a
kik most oly kedvezőtlenül bírálják az urbéri
pátenst, aligha jobbat teremtetnek volna az
akkori viszonyok közt. Egyébiránt erről akkor
kell beszélni, midőn majd a földtehermentes-
ítési pénzalap dotálásának kérdése kerül elő.
Egy nézete szerint megnyugtató szerkezetet
ajánl.

Schmidt szász ispán szerint a kárpótlás
végrehajtása oly tény, melynek elismerése
alól a tartományi gyűlés nem vonhatja ki
magát; a patens absolutisticus uton jött létre,
de fenálló törvény. Ma alkotmányos kormány-
zás van, s természetes, hogy a tartományi
gyűlés hivatik fel módosítások megtételére.

Rannicher is hasonlóképp nyilatkozik,
felhozván a tavalyi feliratot, melyben az ur-
bériség megszüntetése becses tény gyanánt
ismertetik el, s határozottan Budacker indi-
ványára ellen szavaz, mely az ország hitelét
alapjában megrendíté.

Szavazásra kerülén, mint mondók, czimul
a bizottmányi szerkezet fogadtatott el.
Az 1. §-lyhez Schuler-Libloy fejteget-
vén, hogy ment véghez a Lajthán tul a föld-
tehermentesítési ügy, oly indítványt tett, mely
a bizottmányi szerkezetet lényegesen módosít-
ná, s hozzáteszi, hogy a megváltás évenkénti
törlesztés útján is eszközölhető lenne.

Ezzel a gyűlésnek vége volt.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

Beszterce, sept. 2.

Ez évszaki országos vásárunk lejárta. És
pedig évek óta ismeretlen kedvező eredmén-
nyel. A baromvására kereskedők jöttek, fizet-
ték a lovat; de szedték és az eddigiekhez
mérve fizették emelkedett áron a jó húsban
levő s kivált kövér ökröt. Teméntelen marhát
hajtottak el innen lefelé. A marha kéltével
pénzforgalom, s ezáltal minden áru kelendő-
ségnek indult. Rég mondjuk mi, s valóban a
tapasztalás tanítja, hogy hazánk gazdaszatá-
nak első alapja a marhatartás. A jóltartott
marha mindig kelendőségnek ürtül, s a jól
táplált marha trágyát ad, földünket jó erőben
tarthatni. Régebben még birneves gazdánk
gr. Haller János is azt tartotta, hogy a málé
az erdélyi gazdaszat alapja. Ma megfordítva,
a takarmány az alap, aztán következik a
repeze, málé stb. De ezen besztezercei országos
vásárunkat illetőleg nem lehet hogy a közön-
séget az évenként előforduló zavarok kikerü-
lése tekintetéből ne figyelmeztessük, hogy
ezen vásár napja mindig Bertalan napja utáni
szerdán esik, s ha Bertalan napja szerdára
esik mint most is esett, a vásár napja az azt
követő szerdán van, mint volt jelenleg is.

Egy fűst alatt feljegyeztük azt is, misze-
rint a mult kedden a n.-sajói ref. káptalan
az idevaló leány egyházában a nélkül, hogy
az egyházat terhelte volna bármely csekély ki-
adással is, r. zsinatot tart. Főbb tárgya volt
felírni a mlgs e. fötanácsnak, hogy tekintetbe
véve az ez év folyamán lezajlott mostoha
időket, miszerint a vízaradatok, a jégviharok
s a sok esőzés miatt okozta károk kalamaják,
szénában stb. a papság éltelheti módját tete-
ményen megrövidítették: írjon fel a magas föld-
tehermentesítési alapigazgatóságnak és sürge-
se veszített tizedkárpótlásai utalványoztatását.
Mit a n.-sajói káptalan ref. papsága annyival
jogosabban is igényelhet, mert az ugyanezen
káptalamból kiszakadt ágostai hitvallásu pap-
sága évek óta élvezti tizedkárpótlása kamatait,
holott ugyanazon egy fejedelmi adomány alap-
ján bírtak tizedilletőségeiket azok és ezek.

ujabban pedig, a Berling-féle lap szerint, fájdalmas érzést kelt bennük az északi Schleswig dán népesség részében uralkodó németesítési rendszer, a mely a legszembeszökőbb ellentétben áll a porosz lapok, jelesen a „Kr. Ztg.” ama biztosításával, hogy a dán nemzetiséget védni és tiszteltetben fogják tartani.

Oláh-Moldvafejedelemség. Bukarest, aug. 27. Ma közölte a hivatalos lap a Krezesulesk által indítványozott új birtoktörvényt, a mely az 1858-iki párisi egyezmény 46-dik cikkelyében ígért felszabadítást a parasztnak minden robottól s egyéb hűbéri szolgáltatmányoktól, életbelépteti. Nehéz feladat volt a kormányoknak az új események által keltett reményeket és felizgult szenvedélyeket az új törvény megjelenéseig féken tartani. Hogy minden aggodalom most sincs elenyészve, kiténik e törvény kihirdetését kísérő fejedelmi kiáltványból, a mely lényegében következőleg hangzik:

„Honlakosok! Régi várakozástok, a párisi egyezményben tett ígért, az én leghőbb ohajom teljesült. A robott, méltányos kártalanítás mellett, örökidőkre el van törölve. Ti már szabad tulajdonosai vagytok a földnek, a melyet eddig a fenállott törvényeknél fogva

birtokok. Azért mindennek előtt járuljatok az oltár lépcsőjéhez, boruljatok térdre s adjatok hálát a mindenható Istennek, hogy az ő segítségével megértétek a napot, a mely szívennek oly kedves és Románia jövőjére oly jelentékeny. És most, miután az Ur oltalma alatt a nagy munkát végrehajtottam, hozzátok fordulok, tanácsot adni nektek, mint fejedelmek és atyátok, s kijelelni az utat, melyen haladnotok kell, ha állapototok igazi jobbúlását akarjátok. Mától fogva semmi más viszonyban nem állatok földesuraitokkal, mint abban, a mely mind a két fél érdekeinek és jó akaratainak kifolyása. De ez aztán mind a két félre nézve nélkülözhetlen. Igyekezzetek azért, hogy e viszony kölcsönös jóakarat és bizalom alapján legyen. Hissz igen sokan ohajtották földesuraitok közül helyzetük javítását; sokan munkáltak teljes erejükkel a szép cél elérésére. Atyáitok és ti magatok is szilkségekben és szorultságokban segélyt találtok földesuraitoknál. Azért felejtétek az átélt nehéz napokat felejtétek minden gyűlöletet és ránkört. Zárjátok be fületeket azok beszéde elől, a kik földesuraitok ellen akar-nak ingerelni, s jövődöbeli viszonyaitokban csak egykori gyámjaitokat, ezutáni barátai-

tokat és jó szomszédaitokat tekintétek bennük. Továbbá ne felejtétek, hogy ti parasztek, földmivelők vagytok. Ne legyetek szép hivattástokhoz hűtlenek, mutassátok meg, hogy Romániában, mint mindenütt, a szabad munka két annyit termel, mint a kényszerített. Távol attól, hogy magatokat henyésésnek adjátok, kettőztessétek szorgalmatokat. Földeitek mostantól fogva még egyszer oly jól legyenek megmivelve; hisz mostantól fogva azok tulajdonaitok, gyermekeiteknek öröksége. Mindenek felett pedig legyetek a kik eddig voltatok, még a legnehezebb időkben is, a csend és rend emberei. Bizzatok fejedelmekben, a ki legnagyobb javatokat akarja. És most, szeretett honlakosok, fogjatok örömmel a szabad munkához, a mely felelem és gazdagít; s atyáink istene áldja meg az első vetést, a mely földeitek első szabad hanjára esik.”

Ujabb. Páris, sept. 3. A császár visszatért a chalonsi táborból. Tegnap a socialista Enfantin atyát a Pére-Lachaise temetőbe eltemették; őt St. Simon sirja közelében fekszik. Semmi egyházi ünnepély sem volt, azonban mégis több mint 3000 ember

volt jelen a temetésen. Enfantin végrendelésében semmitsem vont vissza elveiből.

— Kopenhagen, sept. 3. Miklós orosz nagyherceg a friedrichsburgi várpallotában halt s még holnap is ott lesz. Ma a királyi család Friedrichsburgba megy.

— Varsó, sept. 4. Gortsakoff herceg szabadsággal külföldre megy; azonban a császárt nem kísérendi el. Vilnában a császárt Berg gróf fogja fogadni.

— Kiel, sept. 3. Itt összegyűlt, a lovasi rendhez nem tartozó 31 földbirtokos a lovasi rend s főpapság határozataihoz csatlakozást 22 szónyi többséggel elveté, s ennek ellenében 25 szavazattal oly határozatot hozott, melyek a városok gyűléseivel összhang-zanak.

Bécsibörze September 6-án: Nemzeti kölcsön 80.10. 5%. Metallikus 71.5. Bank-részvény 776.—. Hítel részvény 189.—. Váltó Londonra 113.80. Ezüst 113.5. Arany 5.44.

1860-diki Állam kölcsön 94.75.

September 3-án: Urbéri kárpótlási kötvény Magyarországi 74.25. Erdélyi 72.25.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

Sz. 767—1864.

(221)

(2—3)

Hirdetmény búza és tengeri szállításra.

A nagybányai kincstári bányakerületi munkások számára szükséges 25,250 bécsi mérő tiszta búza, és 16,580 bécsi mérő tükletes száraz tavalyi tengerire, — melyekből			
10,920 bécsi mérő tiszta búza	Nagybányára.	6750 bécsi mérő tengeri	Nagybányára.
7910 " " " "	Kapnikbányára.	4550 " " "	Kapnikbányára.
1540 " " " "	Oláhláposra.	1710 " " "	Oláhláposra.
1839 " " " "	Sztrimbulyba.	2060 " " "	Sztrimbulyba.
3041 " " " "	O.láposbányára.	1510 " " "	O.láposbányára.

részletenként leend szállítandó, — f. é. September 27-kén a nagybányai kincstári gazdasági hivatal irodájában lepecsélt írásbeli ajánlatok útján árcsökkenés fog tartatni.

Vállalkozni kívánók erről oly módon értesítettek, miszerint lepecsélt ajánlataikat f. é. September 27-én déli 12 óráig a nagybányai kincstári gazdasági hivatal irodájában adják be, későbbi ajánlatok semmilyen ürügy alatt el nem fogadhatók.

A szállítási feltételek Nagybanán — úgy Sztrimbulyban és Kapnikbányán az illető gazdasági irodákban, akár mely órákban megtekinthetők.

Kincstári gazdasági hivatal által Nagybanán, augusztus 31-kén, 1864.

NEM HIVATALOS.

(222)

(1—4)

A gazdaközönséget érdeklő!

Alóírt tisztelettel jelenti a t. cz. gazdaközönségnek, hogy a **szecskavágókra** tendő megrendeléseiket jól előre beküldeni sziveskedjenek, hogy a megrendeléseknek pontosan megfelelhessen. Ezekon kívül készít mindenféle **szoró és tisztító rostákat, Vídacs-ekéket, cséplőgépeket, hajtógöpyeleket, váltókéket;** felvállal a gépészeti szakhoz tartozó mindenmely új munkákat fából és vasból, — valamint javításokat is **jutányos árban.** A t. cz. gazdaközönségnek eddig is tapasztalt pártfogását kéri jövőre is, mit pontos szolgálata által kiérdemelt leend fötöréskévé.

Baris József, gépész.

Kolozsvárt, september hóban, 1864.
Lakásom a katonai nagy laktanyával átellenben, az ágyutelep mellett, 398 számú háznál.

(223)

Kiadó szállások

(1—3)

A külvárosban, a dísznő-piaccezel átellenben, 388. számú, háznál, több csinosan elrendezett szállások bérbe kiadók. Értekezhetni ott helyben.

(224)

Ölfa-ár leszállítás.

(1—3)

Szent-Lászlón, m. báró Bornemisza János úr jószágában, **sept. 10-től** kezdve, a tüzi-ölfának ára **7 ftról 6 ftrra** o. ért. szállítatik le. Bővebb felvilágosítást kaphatni Kolozsvárt, belső-monostor utca **194.** házszám alatt.

(220)

HUNGARIA BIZTOSÍTÓBANK.

A Pozsonyban megalakult Hungaria biztosítóbanc által e helyütt alóírotnál megalapított föügynökség ezennel köztudomássá teszi, hogy ezen hazai biztosító-intézet működését, egyelőre a tűzkár elleni biztosítási téren megkezdvén, a nagy érdemű közönségnek ezennel felajánlja szolgálatát biztosítások eszközésére

Tűzkárok ellen

és pedig minden néven nevezendő épületekre, butorokra, gépekre, áruk és gabna-készletekre, valamint marha, fa, széna, szalma, és más ilyenmű tárgyakra a megállapított, elfogadható és tájékozás végett mindenkor megtekinthető feltételek mellett.

A mezői termények, legyenek azok a mezőn, vagy estűrőkben, tetszés szerinti időre és a legolcsóbb díj mellett, biztosíthatók.

Épületek rendszeren egy évre lesznek biztosítva, a ki azonban több évre biztosít, a biztosítás tartamához arányosított díjleengedésben részesül.

Tűzkárok, vagy a biztosított épületeken történt megrongálások, melyek a segítség alkalmával történnek, avagy mentési költségek, a káreset megalapítása után azonnal kifizettetnek. Egyáltalában ezen hazai, új biztosító intézet az általa megalapított intézvények-nél fogva, a nagyérdemű közönséget minden lehető kedvezményben részesítendő.

Az intézetnek 3.000.000 o. é. ftr-ból képzendő biztosítéka, a biztosító feleknek megnyugtató kezességet nyújt arra, hogy a társaság elvállalt kötelezettségeit lehető leggyorsabban teljesítendő.

Kolozsvár, 1864. évi aug. havában.

A „HUNGARIA” biztosítóbanc föügynöksége,
Kohn Sándor.

Hirdetmény.

(24—*)

Tisztelettel tudatjuk a t. cz. repce-termelő urakkal, hogy a már 18 év óta fenálló olajgyárunkba az idén kiválólag a repcezt a legmagasabb árba fizetjük, arra, mint eddig is, előleget adunk és akár az egész termést előre kifizetjük, arra, KISS TESTVÉREK, olajgyár tulajdonosai.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

(214) Megjelent **Stein János** bizományában s általa kapható minden hiteles könyvtárusnál:

Az ütenyírás gyakorlati tanmódja,

tanítók és tanulók által egyaránt használható módorban szerkesztve. Szerző: **Magyarósi Sz. József.** E műben a magyar- és német-írás tanmódja részletesen van előadva. Ára két csomag magyar- német mintalappal és vezérvonalzattal **75 kr.**

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt, **Wittich Józsefnél** Maros-Vásárhelyt, **Dobray Nándornál** S.-Udvarhelyt, **Barthos Domokosnál** S.-Szentgyörgyön, **Vokál Jánosnál** Nagyenyeden, **Sindel Károlynál** Brassóban

k a p h a t ó:

Kalvin élete és a Calvinizmus.

Emléklül a nagy reformator halála három százados fordulatra. Irta **Révész Imre.** Ára füzve **2 ftr.**

Az osztrák birodalom államtan kézikönyve.

Különös tekintettel a magyar korona országaira. A legújabb statisztikai adatokkal. Főtanodák használatára röviden öszszeszedte

Reisenhofer Rudolf, cs. k. postaigazgatósági fogalmazó.

Ára 1 ftr oszt. ért.

Róma és a római birodalom történetei.

Lamé Fleury után magyarítá Szabó György, tanár. Két rész két kötetben **2 ftr.**

A Kosztolányi hölgyek.

Történeti regény, két kötetben. Irta **P. Szathmáry Károly.**

Ára **2 forint o. ért.**

Tartalom: I. KÖTET: I. A pünksti királynő. II. A rabló és zsákmánya. III. A fehér holló-szárny története. IV. Egy eszme s egy szó a maga idejében. V. Az agg vadász története. VI. A jó madarak fészke. VII. Agatha és László. VIII. A vén Márkus. IX. Felfedezett menhely.

II. KÖTET: I. Rabló és hazafi. II. A védangyal. III. Az ezüst lovag. IV. A kakuk fészében. V. A nyomorultak. VI. Nincs szabály kivétel nélkül. VII. A tapolesáni harangozó. VIII. A zuhatagnál. IX. Három est. X. Rafael.

Szünnapi kirándulás Erdély nyugoti hegyei közé.

Honunk ifjusága számára. Irta **Ompolyi.** Öt tájképpel. Ára **60 kr o. é**

A Heidelbergi káté értelmezése.

Tanítványai számára és magán használatra írta Zombori Gedő tanár. Ára kötve **28 kr.**

Történelmi gyönyörök.

Gyűjtés s betűrendes sorba raká Kiss Mihály, unitárius esperes és árkosi pap. Ára kemény kötésben **1 ftr 60 kr.**

„Osztrák postaügy” kézikönyve.

Irta **Reisenhofer Rudolf,** cs. kir. postaigazgatósági fogalmazó. Ára e 20 ivre terjedő 8-adrét alaku kötetnek **2 ftr o. ért.**

Rendszabályok, törvények és utasítások

az erdélyi ev. ref. fő- és középtanodák számára. Toldalékul az 1861-diki Szervezeti javaslatához. Ára **30 kr. o. é.**

Származtató philosophia tanfolyama.

Tanuló növendékeknek kézikönyvül, de egyszersmind tanultaknak is elmélkedési tárgyul, azonban minden mivelt magyar embernek is érthető olvasmányul. Irta **Mihályi Károly r. tanár** a nagy-enyedi főtanodánál.

Első kötet. Az egész tanfolyam első és második könyve. Ára **1 ftr 40 kr.**

Erdély a rómaiak alatt.

Kütfők nyomán írta **Wass József,** kegyes szerzetbeli áldor, gymnasiumi tanár, s a magyar tudományos akademia levelező tagja. Az Erdélyi Múzeum-Egylet által a Haynald-díjjal jutalmazott pályamunka. Erdély térképével. Ára **1 ftr 50 kr. osztr. értékben.**

Bolond Miska naptára 1865-ik évre, számos fametszettel. Ára **80 kr.**